

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI SKOPÓW

Gmina Krzywcza

SKOPÓW - 2017

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Skopów

- 1) Franciszek Dudycz
- 2) Stanisław Łabaziewicz
- 3) Maria Radymska
- 4) Bernadeta Wolarz
- 5) Alicja Bugiel

2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020”

- Kazimierz Trojan

Warsztaty z cyklu “Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzili:

Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego:

-
-

Spis treści:

1. Współautorzy opracowania.....	2
2. Analiza zasobów	4-7
3. Analiza SWOT	8
4. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	9
5. Wizja odnowy i rozwoju wsi	10
6. Program krótkoterminowy odnowy wsi	11
7. Plan i program odnowy wsi	12-13
8. Dokumentacja fotograficzna dotycząca zasobów wsi	14-17

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren górzysty, piękne widoki krajobrazowe, wieś otoczona lasami ,		X	
stan środowiska	Środowisko czyste, brak zakładów przemysłowych			X
walory klimatu	Klimat wykazuje cechy typowe dla klimatu Pogórza Karpackiego – jest bardzo zmienny, w klasyfikacjach zalicza się go do piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego. Średnia roczna temperatura zależy bowiem od wysokości nad poziomem morza, przeciętnie jej wartość waha się około 7°C.		X	
walory szaty roślinnej	Pod względem szaty roślinnej obszar miejscowości Skopów zaliczany jest do Prowincji Górskiej Podokręgu Pogórza Przemyskiego. Ze względu zaś na podziały piętrowe roślinności, występują tu gatunki zaliczane do piętra pogórskiego. Bardzo bogata szata roślinna z gatunkami roślin nie ,spotykanych w innych regionach kraju Za sprawą stosunkowo suchego i kontynentalnego klimatu występują tu rzadkie rośliny kserotermiczne (przystosowane do życia w warunkach niedoboru wody) jak np. turzyca niska czy kłosownica pierzasta. Nie brak też gatunków górskich – występują tu np.: kostrzewa górska, żywokost sercowaty czy żywiec gruczołowaty. Występują też gatunki charakterystyczne dla Karpat Wschodnich jak na.: lulecznica kraińska. Z roślin podszycia leśnego wymienić warto zawilca gajowego, fiołka leśnego oraz turzycę orzęsioną. W składzie szaty roślinnej występuje tu aż 900 gatunków roślin naczyniowych, z czego ściślej ochronie gatunkowej podlega 47, natomiast częściowej – 16. Z grupy roślin całkowicie chronionych dość licznie występują tu: kłokoczka południowa, lilia złotogłów, skrzyp olbrzymi, wawrzynek wilczełyko, widlak jałowcowaty, gatunki z rodziny storczykowatych oraz bluszcz pospolity. Bogata i zróżnicowana flora naczyniowa zawiera również gatunki uznane za rzadkie, narażone na wyginięcie bądź wymierające umieszczone na „Liście roślin zagrożonych w Polsce”. gatunkami rzadkimi są: bylica piołun, przeniec grzebieniasty, ostrożeń siedmiogrodzki, głóg Palmstrucha i zaraza gałęziasta, zaś narażonymi na wyginięcie: dziewanna austriacka, dzwoniecznik wonny, storzan bezlistny, storczyk plamisty, kruszczyk błotny i storczyk Kukawka. Grupy roślin wymierających reprezentują: kręczyńka jesienna, storczyk cuchnący oraz bulwiak czerwony.			

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Cała wieś położona w Strefie Chronionego Krajobrazu Pogórza Dynowskiego.			
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Otoczające wieś lasy są siedliskiem licznych gatunków zwierząt: jelenie, sarny, dziki, lisy, kuny, wilki, zające, kuropatwy, bażanty itp.			
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Za sprawą słabo przepuszczalnego podłoża skalnego Karpat fliszowych oraz niewielkiej retencji w cienkiej warstwie zwietrzliny sieć wodna charakteryzuje się znaczną gęstością. Rzeki i potoki posiadają znaczne spadki i obfitują w wodę, zwłaszcza w czasie intensywnych opadów, przyczyniając się znacznie do urozmaicenia rzeźby terenu. Przez część wsi przepływa nieduża rzeka „Rybi Potok” która w centrum wsi łączy się z drugim ciekim bez nazwy a następnie wpada do nieodległej rzeki San.			
wody podziemne	Wody podziemne, podobnie jak i na całym Pogórzu, nie są zbyt częste, są one raczej związane z wodami powierzchniowymi i na dodatek zalegają przy tym bardzo płytko.			
gleby	Gleby w miejscowości Skopów są średniej klasy bonitacyjnej. Ze względu na znaczne nachylenie stoków, gleby narażone są na denudację, - głównym czynnikiem niszczącym jest woda oraz wiatr. Ważnym elementem, który częściowo przeciwdziała erozji wodnej i wietrznej gleb, są liczne miedze śródpolne oraz pasma lasów położone od szczytowych partii w dół doliny. Na terenie wsi większość gleb stanowią gleby klasy IV i V. Sporo też nieużytków.			
kopaliny	Udokumentowane znaczne złoża gazu ziemnego. Aktualnie trwają prace nad uruchomieniem wydobywania.			
walory geotechniczne	Wieś położona niedaleko miasta Przemyśla (22 km) oraz wschodniej granicy Polski z Ukrainą (35 km).			
Kulturowy				
walory architektury	Typ wsi - Wielodrożnica - o chaotycznej zabudowie, nieregularnym przebiegu dróg. Domy i zabudowania gospodarcze ustawione są wzdłuż przebiegu dróg.			
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Dobrze wykorzystane przestrzenie publiczne zabudowane m.in. obiektami użyteczności publicznej. Większość obiektów użyteczności publicznej skoncentrowana w centrum miejscowości (kościół, świetlica wiejska, była szkoła)			
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Możliwość zabudowy na istniejących gruntach w kierunku północnym wsi, zwłaszcza w przysiółku Podlas.			
zabytki i pamiątki historyczne	– zabytkowy Kościół rzymskokatolicki p.w. Matki Bożej Częstochowskiej – murowany z dzwonnica z 1900 roku, – kilka kapliczek i Krzyży z IXX i XX wieku, – kilka budynków mieszkalnych drewnianych z pocz. XX wieku.			
osobliwości kulturowe				

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
miejsca, osoby i przedmioty kultu				
święta, odpusty, pielgrzymki	Święta kościelne obchodzone są zgodnie z kalendarzem rzymskokatolickim. Odpust w Filii kościoła odbywa się corocznie w uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej - 26 sierpnia. Tradycyjnie mieszkańcy uczestniczą w trzydniowej pielgrzymce parafialnej do Kalwarii Pałacowskiej zakończonej wielkim odpustem w Dniu Matki Bożej Zielnej.			
tradycje, obrzędy, gwara	– majówki śpiewane pod miejscowymi kapliczkami, – warta strażacka przy Bożym Grobie w okresie wielkanocnym, – zespoły kolędnicze tzw. przebierańcy w okresie Świąt Bożego Narodzenia, procesja w uroczystość Bożego Ciała, – uroczysta procesja wokół wsi z eucharystią o urodzaju, – święcenie owsa w święto Św. Szczepana, – święcenie palm w Niedzielę Palmową			
legendy, podania i fakty historyczne	– legenda o powstaniu miejscowości, – legenda o najeździe tatarów na Skopów			
przekazy literackie	nie znane			
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy	Wieś to aż cztery przysiółki zwane jako: Zawada, Buczacz, Podlas i Połanki Skopowskie.			
specyficzne potrawy	Kwasówka, polewka, ściranka, pieróg ziemiaczny, proziak, żur postny,			
dawne zawody				
zespoły artystyczne, twórcy				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową				
działki pod domy letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł				
pustostany mieszkaniowe	brak			
pustostany poprzemysłowe	nie występują			
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Boisko sportowe po byłej Szkole Podstawowej w samym centrum wsi oraz plac przy świetlicy wiejskiej			
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska z remizą strażacką, część pomieszczeń po byłej Szkole Podstawowej			
miejsca uprawiania sportu				
miejsca rekreacji	Teren boiska sportowego po byłej Szkole Podstawowej			

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	rowerowe: 1) Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo; 2) Helusz-Wola Węgierska-Średnia-Krzywcza-Ruszelczyce-Skopów-Helusz; piesze: 1) zielony Przemyśl-Dynów; 2) Helusz-Skopów-Babice-Babicka Górka-Połanki-Kramarzówka-Helusz; samochodowe: 1) Helusz-Skopów-Babice-Dynów-Kańczuga-Pruchnik-Helusz; 2) Helusz-Skopów-Krzywcza-Krasiczyn-Przemyśl-Wapowce-Skopów-Helusz			
szkoły	istnieje tylko budynek po byłej Szkole Podstawowej. Aktualnie dzieci i młodzież dowożone są do Szkoły Podstawowej w Babicach i Publicznego Gimnazjum w Krzywczy			
przedszkola	brak. Dzieci przedszkolne dowożone są do Przedszkoli zlokalizowanych w Krzywczy oraz na terenie gmin ościennych zgodnie z wyborem rodziców			
biblioteki	punkt biblioteczny w Świetlicy wiejskiej			
placówki opieki społecznej	brak. Najbliższy zakład opieki społecznej znajduje się w Korytnikach i Przemyślu			
placówki służby zdrowia	brak we wsi. Najbliższy zakład opieki podstawowej NZOZ znajduje się w sąsiadujących Babicach. Teren wsi obsługiwany jest przez Szpital Wojewódzki im. Św. Ojca Pio w Przemyślu. Tam też znajduje się najwięcej specjalistycznych poradni lekarskich			
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Brak komunalnego ale wieś zwodociągowana przy wykorzystaniu			
kanalizacja	brak – szamba indywidualne przy każdym gospodarstwie domowym			
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	1) Droga powiatowa 1778R relacji Pruchnik – Babice asfaltowa, częściowo oświetlona 2) Droga gminna Podlas – Połanki asfaltowa częściowo oświetlona			
chodniki, parkingi	brak chodników, parkingi ; koło kościoła, przy boisku po byłej szkole, obok świetlicy wiejskiej, pierwszy asfaltowy, kolejne utwardzone			
przystanki	cztery w tym trzy z zadaszeniami			
sieć telefoniczna i dostępność internetu	sieć telefoniczna dobrze rozwinięta z dostępem do internetu, Bezpłatny dostęp do internetu dla mieszkańców w świetlicy wiejskiej (5 stanowisk)			
telefonnia komórkowa	Dobrze rozwinięta sieć telefonii komórkowej.			
inne				

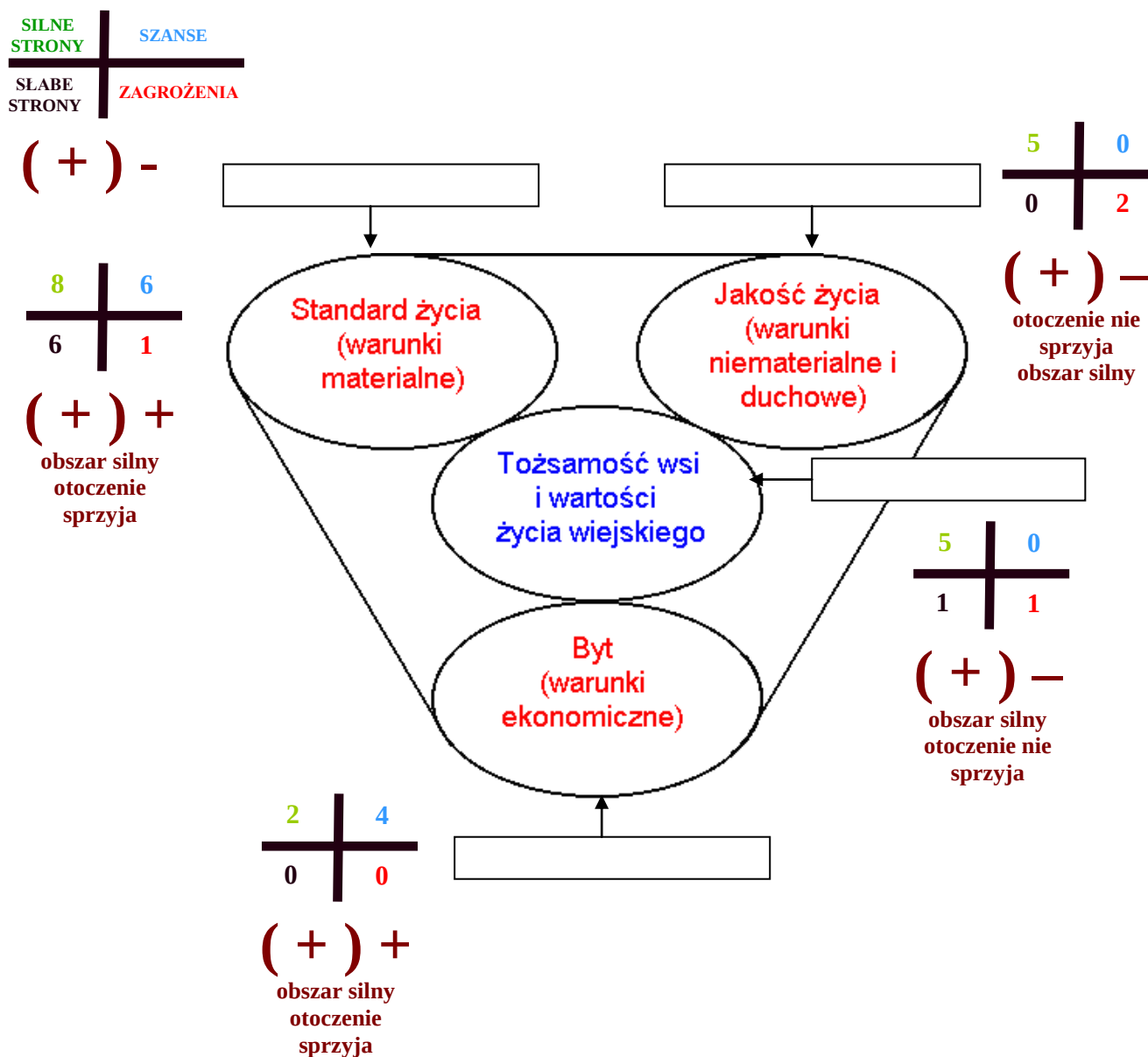
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)				
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne				
uprawy hodowle				
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii				
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz Sołecki			
środki wypracowywane	Składki i dobrowolne wpłaty mieszkańców,			
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Długoletni działacze społeczni realizujący wiele zadań na przestrzeni ostatnich lat.			
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Brak danych			
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Niewielka ilość małych firm rodzinnych w zakresie przetwórstwa drewna.			
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Dość duża liczba mieszkańców posiada internet w domach. Można też bezpłatnie korzystać z niego w świetlicy wiejskiej w ramach projektu realizowanego przez Gminę ze środków unijnych. Dostępne jest 5 stanowisk z pełnym wyposażeniem.			
Pracownicy nauki	Brak danych			
Związki i stowarzyszenia	OSP, KGW, KSM, Akcja katolicka.			
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	W miarę potrzeb można zwracać się do lokalnych mediów cywilnych i kościelnych.			
Współpraca zagraniczna i krajowa	Liczne kontakty z Gminą Zborov ze Słowacji współpracującą na stałe z Gminą Krzywczą.			
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Publikacja „Gmina Krzywczą na przestrzeni wieków”.			
Strony www				

ANALIZA SWOT

MOCNE	SŁABE
- atrakcyjne położenie geograficzne z pięknie ukształtowaną rzeźbą terenu - wspaniałe warunki przyrodnicze (Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Dynowskiego, na granicy wsi strefa „Natura 2000”, planowany rezerwat przyrody - duża powierzchnia terenów pod rekreację na licznych wzniesieniach i pod lasami - czyste środowisko naturalne – brak przemysłu zanieczyszczającego środowisko - dobre położenie komunikacyjne – lokalizacja przy drodze powiatowej, - rozbudowana sieć dróg gminnych, - możliwość wygospodarowania terenów pod działalność gospodarczą, - korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego - pracowitość i gospodarność mieszkańców - aktywna działalność organizacji pozarządowych, - bogate tradycje kulturalne i oświatowe	- niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej, - niewystarczająca infrastruktura wodno ściekowa (brak sieci wodociągowej kom. i kanalizacji), - zła nawierzchnia i niepełne oświetlenie dróg gminnych wewnątrz wsi - bardzo ograniczone możliwości zbytu produktów rolnych (brak zakładów przetwórczych), - słabe zainteresowanie rolników możliwościami pozyskania dochodów pozarolniczych (agroturystyka) - słabo wykorzystane walory przyrodnicze miejscowości, - brak zaplecza dla istniejącej infrastruktury turystycznej (szlaki piesze, ścieżki rowerowe itp.) - brak bazy turystycznej, wypoczynkowej rekreacyjnej i sportowej, - bardzo słabe wyposażenie techniczne miejscowych placówek kultury (świetlica, biblioteka, klub strażaka) - niskie dochody mieszkańców, - brak możliwości zatrudnienia w najbliższej okolicy,

SZANSE	ZAGROŻENIA
- wzrost dochodów mieszkańców poprzez zwiększoną działalność gospodarczą w miejscowości, - budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - poprawa nawierzchni i uzupełnienie oświetlenia dróg gminnych, - rozwój turystyki i agroturystyki z poszanowaniem prawa ochrony środowiska, - rozwój zaplecza wypoczynkowego, rekreacyjnego i sportowego - rozwój rolnictwa ekologicznego, - edukacja ekologiczna mieszkańców, - powstanie sieci usług około turystycznych - poprawa warunków technicznych do prowadzenia szeroko rozumianej działalności kulturalnej, - poprawa bazy lokalowej organizacji pozarządowych, - zachowanie tradycji i zwyczajów miejscowości, - integracja miejscowej ludności,	- spadek opłacalności produkcji rolniczej, - brak motywacji do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, - brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska, - dewastacja środowiska przez pseudo turystów, - rosnące koszty inwestycji w zakresie Infrastruktury technicznej, - brak zainteresowania inwestorów z zewnątrz - regres kultury wiejskiej w Polsce, - malejące środki finansowe na oświatę, kulturę, sport i rekreację, - zubożenie społeczeństwa, - brak zainteresowania społeczeństwa Integracją społeczną, - możliwość wystąpienia patologii społecznych,

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Wizja odnowy i rozwoju wsi .Skopów

Wieś Skopów to sołectwo czyste i zadbane, chętnie odwiedzane przez turystów, szanujące dziedzictwo kulturowe i historyczne oraz integrujące wszystkie grupy społeczne”

„Wieś Skopów to unikalna wieś letniskowa, turystyczna, historyczna, kulturowa i przyrodnicza – miejsce, którego nie sposób ominąć i do którego każdy zawsze chętnie wraca”

Program krótkoterminowy odnowy wsi –Skopów

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	<i>Kultywowanie tradycji, i historii wsi; wspólna działalność</i>	Zorganizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjnych (Święto rodziny, pikniki, festyny, obchody świąt kościelnych i państwowych, wigilie dla samotnych, dzień seniora, dzień matki, zawody sportowe, itp.)				
Na czy nam najbardziej zależy?	<i>Na pełnym rozbudzeniu aktywności wszystkich mieszkańców wsi</i>	Organizowanie częstszych zebrań wiejskich informujących mieszkańców o planowanych działaniach				
Co nam najbardziej przeszkadza?	<i>Zły stan nawierzchni dróg gminnych i częściowy brak ich oświetlenia .: niewłaściwa estetyka wsi</i>	Uporządkowanie niezagospodarowanych posesji; zwiększenie ilości koszy na śmiecie przy drodze, Likwidacja dzikich wysypisk śmieci				

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co najbardziej zmieni nasze życie?	<i>Uczestnictwo w programie odnowy wsi</i>	Realizacja projektów, udział w szkoleniach i warsztatach, duże zaangażowanie liderów w życie społeczne wsi, rozpoczęcie wykonywania dokumentacji planowanych działań, poszukiwanie zewnętrznego dofinansowania na modernizację świetlicy wiejskiej i jej otoczenia – centrum życia społecznego wsi				
Co nam przyjdzie najłatwiej?	<i>współpraca z gminą i organizacjami społecznymi</i>	Zorganizowanie spotkań z władzami gminy i przedstawicielami organizacji pozarządowych				
Projekt jaki zgłosimy do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi						

Plan i program odnowy wsi -Skopów na lata 2017-2020
Wizja wsi .Skopów

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?	
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?		
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO					
1. Ochrona zabytków, historycznych i kulturowych. 2. Kultywowanie tradycji i obyczajów. 3. Stworzenie jednolitego stylu architektonicznego wsi	Kapliczki przydrożne, świetlica wiejska, remiza OSP, budynek po szkole podstawowej, tradycja, zwyczaje	Zaangażowanie mieszkańców wsi, Entuzjazm, Zaangażowanie organizacji pozarządowych. Pełne przekonanie mieszkańców do idei	Dalszej degradacji zabytków, brak środków finansowych. Słabe zainteresowanie mieszkańców ideą. Nieestetyczne ogrodzenia prywatnych posesji	☑☑	zagospodarowanie placu przed byłą szkołą jako – centrum życia społecznego mieszkańców, reaktywacja tradycji w sołectwie, organizacja coroczna imprez okolicznościowych, rozbudowa bazy sportowej i rekreacyjnej w centrum wsi
B. STANDARD ŻYCIA					
1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej 2. Poprawa standardu budynków i obiektów publicznych	Pobocza jezdni Boisko sportowe Tereny publiczne i rekreacyjne w centrum wsi	Umiejętność samoorganizowania się, posiadanie ciężkiego sprzętu, poszukiwanie sponsorów chętnych do podjęcia działalności	Brak wystarczających środków finansowych. Brak zainteresowania miejscowego społeczeństwa	☑ ☑ ☑ ☑	zagospodarowanie boiska sportowego wraz z jego oświetleniem, wykonanie placu zabaw dla dzieci, budowa szaletu publicznego w centrum wsi remont budynku byłej szkoły.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA					
Podniesienie poziomu integracji i aktywności mieszkańców wsi	Świetlica wiejska, Boisko sportowe, Place rekreacyjne, Strażnica OSP, Budynek po byłej szkole	Własne środki i siły, Prywatna inicjatywa, finansowo i materialnie	Poczucie izolacji mieszkańców Brak środków finansowych	Rekultywacja i zagospodarowanie terenów w centrum wsi pod rekreację i wypoczynek, ☑ Rozbudowa i modernizacja pomieszczeń po byłej szkole z przeznaczenie dla młodzieży	
D. BYT					
Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	-Wszystkie skomunalizowane posiadane tereny i obiekty komunalne	- Dbłość o własne zasoby	- Obawa przed prowadzeniem działalności na własny rachunek	Organizowanie festynów, pikników i innych imprez promujących rozwój małej przedsiębiorczości, kursy i szkolenia dla mieszkańców z agroturystyki	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WSI SKOPÓW

Budynek byłej Szkoły Podstawowej wraz z boiskiem na którym realizowany będzie projekt

Budynek Świetlicy Wiejskiej z Remizą Strażacką

Kościół Filialny p.w. Matki Bożej Częstochowskiej

Zabytkowy Kościół Filialny w Skopowie

Droga powiatowa relacji Babice – Pruchnik w centrum Skopowa

Boisko po byłej Szkole Podstawowej

Wjazd do Ośrodka Rekreacji i Wypoczynku „Dolina 4 stawów” w Skopowie

Skrzyżowanie dróg w centrum Skopowa

Panorama Skopowa

Panorama Skopowa

Panorama Skopowa

Zapora wodna na Rybim Potoku w Skopowie

Las otaczający Skopów

Rybi Potok w Skopowie

Warsztaty rękodziela w Skopowie zorganizowane w ramach projektu „Polsko – Słowacka Akademia Aktywnych Seniorów” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Słowacja

Targi rękodziela w Skopowie

**Przewodniczący Rady Gminy
(-) Piotr Pytlowany**